

Kategori: Forskning, innovasjon og utdanning/Utdanning og kompetanse	Gyldig fra/til: 10.05.2026/10.05.2027
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Forskning, opplæring og utdanning	Versjon: 3.02
Godkjenner: Marta Ebbing	Policy
Dok. ansvarlig: Hagen, Kari Britt	Dok.id: D46217

Innhold

Innhold.....	1
1. Hensikt	1
2. Målgruppe.....	1
3. Definisjoner	1
4. Gjeldende lover, forskrifter og interne føringer	1
5. Utdypende om sykehusets utdanningsfunksjon	2
6. Mal for enhetens overordnede plan for kompetansearbeid	3
7. Verktøy og ressurser til bruk i kompetansearbeidet	3
8. Krav om obligatoriske opplæring.....	4
9. Kurs med fysisk oppmøte i Bikuben	4

1. Hensikt

Rett kompetanse på rett sted til rett tid er nødvendig for at Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus skal være en fremtidsrettet kompetanseorganisasjon og bidra til å sikre en bærekraftig helsetjeneste til beste for pasientene.

For å løse sykehusets lovpålagte oppgaver etter [spesialisthelsetjenesteloven § 3-8](#) innen pasientbehandling, utdanning av helsepersonell, forskning og opplæring av pasienter og pårørende er det avgjørende at enhetene har kompetanse som svarer til oppgavene.

Kompetansearbeid krever innsats på flere områder. Dette dokumentet er laget som hjelp til ledere med ansvar for kompetansearbeidet i egen enhet.

2. Målgruppe

Alle ledere i Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus.

3. Definisjoner

Kompetansebehovsutvalget har definert kompetanse som «et samlebegrep på kunnskap, forståelse, ferdigheter, egenskaper, holdninger og verdier» (NOU 2018: 2, s. 15)

4. Gjeldende lover, forskrifter og interne føringer

Arbeidet med kompetanse er forankret i en rekke lover, forskrifter samt planer, føringer, strategier, samarbeidsavtaler og samarbeidsfora.

På regjeringen.no finnes [oversikt over de lover, forskrifter og rundskriv som gjelder for sykehus](#).

De viktigste lover og forskrifter for kompetanseutvikling i sykehus:

- [Helseforetaksloven](#) (omhandler organisering av sykehus)
- [Spesialisthelsetjenesteloven](#) (omhandler sykehusenes plikter). Kravet til forsvarlighet i § 2-2 og kravet til kompetanseutvikling etter § 3-10 gir det rettslige grunnlaget for kompetanseutviklingsarbeid.
- [Helsepersonelloven § 4](#) omhandler krav til forsvarlighet for helsepersonell.
- [Spesialistforskriften](#) kapittel 2 omhandler roller og ansvar i spesialistutdanningen for leger.
- [Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger](#)
- [Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten](#) Det følger av § 6 f at ledelsen skal kartlegge de ansattes kompetanse og iverksette nødvendige tiltak.

[Utviklingsplan 2022-2035](#) for Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus er del av et planhierarki. Den tar utgangspunkt i nasjonale planer og Helse Vest RHF sin regionale strategi og utviklingsplan, Helse 2035.

[Delplan kompetanse 2023-2026](#) tar for seg tiltak for å sikre god opplæring og kompetanseutvikling for medarbeidere, god utdanning av helsepersonell og god opplæring av pasienter og pårørende. Hovedmålsettingen er å sikre tilstrekkelig og riktig kompetanse for at vi kan gi spesialisthelsetjenester av god kvalitet til innbyggerne vi har ansvar for.

For arbeid med ansvar- og oppgavedeling, har vi en temaside på Innsiden med pekere til aktuelle styrende dokumenter, blant annet en sjekkliste. Se [Ansvar- og oppgavedeling](#).

5. Utdypende om sykehusets utdanningsfunksjon

Sykehusets oppgaver innen utdanning av helsepersonell løses i nært samarbeid med universitets- og høgskolesektoren og fylkeskommunen, og i samarbeid med [Regionalt utdanningscenter for leger i spesialisering i Helse Vest](#).

Rammene for samarbeid mellom sykehuset og utdanningsinstitusjonene ivaretas gjennom [Samarbeid med universitet og høgskoler](#).

Rammene for samarbeid mellom sykehuset og kommunene ivaretas i samhandlingsaksen og avtaleverk lagret på [saman.no](#). Her er særlig [Tjenesteavtale 6](#); Retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring, informasjonsutveksling, faglige nettverk og hospitering og [Tjenesteavtale 7](#); Samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid aktuelle.

[FoU Kompetanseutvikling](#) har det overordnede ansvaret for avtaler og samarbeidsfora når det gjelder utdanning av helsepersonell.

[NOKUT](#) er det nasjonale organet som fører tilsyn med utdanningene regulert gjennom [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning](#) og [Universitets- og høyskoleloven](#).

6. Mal for enhetens overordnede plan for kompetansearbeid

Som et ledd i å sikre at enhetene i sykehuset har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver, skal alle nivå 2-enheter utarbeide en langsiktig plan for sitt kompetansearbeid.

Den bør bestå av fire hoveddeler:

1. Beskrivelse av relevante utviklingstrekk for enhetens virksomhet
2. Oversikt over eksisterende kompetanse
3. Beskrivelse av kompetansebehov fremover
4. Mål og kompetansetiltak

Kompetansebehov må gjennomgås årlig i sammenheng med budsjettprosessen.

7. Verktøy og ressurser til bruk i kompetansearbeidet

Verktøy som skal benyttes i forbindelse med kompetansearbeid, utvikling av medarbeidernes kompetanse og rekruttering av medarbeidere:

Verktøy	Beskrivelse	Ansvar/systemeier
Analyse og framskrivninger	Data fra Rapportportalen samt bistand fra stabsenheter	FoU Helsetenesteutvikling og FoU Kompetanseutvikling
Ansvar- og oppgavedeling	Verktøy for arbeid med ansvar- og oppgavedeling	Forsknings- og utviklingsavdelinga og Personal- og organisasjonsavdelingen
Bikuben	Kurs og konferansesenter for Haukeland universitetssjukehus	DTD Hospitaldrift
Elektronisk Kvalitetshåndbok (EK)	Digitalt system for styrende dokumentasjon	FoU Pasienttryggleik
Kompetanseportalen (KP)	Digitalt støtteverktøy for å strukturere og dokumentere kompetansearbeidet	FoU Kompetanseutvikling
Læringsportalen (LP)	Kursportal for påmeldinger og registreringer av kurs/opplæring	FoU Kompetanseutvikling
Metodebok	Portal for metodebøker, veiledere og prosedyrer	Helse Vest RHF ved fagavdelingen
Senter for simulering og ferdighetstrening	Fysisk senter for opplæring og trening av praktiske ferdigheter og teamarbeid, ligger i Sentralblokk, 3. etasje	FoU Kompetanseutvikling
Synergi	Digitalt støtteverktøy for melding, saksbehandling og forbedringsarbeid etter avvik og uønskede hendelser	FoU Pasienttryggleik

Verktøy	Beskrivelse	Ansvar/systemeier
Webcruiter	Digitalt støtteverktøy til rekruttering	Ø&F Fagsenter administrative system

8. Krav om obligatoriske opplæring

Se [Obligatorisk opplæring i Helse Bergen](#).

9. Kurs med fysisk oppmøte i Bikuben

Innmelding av kurs/opplæring med fysisk oppmøte som ønskes arrangert i Bikuben kan meldes [Kurs- og konferansesenteret i Bikuben](#).